

chybnost jasno, že směnku jest považovati za domicilovanou nejen, když domiciliát jmenován nebyl, když je tedy udáno jen místo platební rozdílné od bydliště směnečnickova (§ 22 prvý odstavec sm. zák.), v kterémžto případě jde o směnku s nevyplněným domicilem, neboli, jak se v obchodním životě říká o neurčitě domicilovanou směnku, nýbrž i tenkrát, byl-li domiciliát jmenován (§§ 22 prvý odstavec a 39 sm. zák.), v kterémžto případě jde o směnku určitě domicilovanou. V souzeném případě jde o domicilovanou směnku prvního druhu a o té ustanovuje § 39 (1) sm. zák., že taková směnka má býti směnečnickovi předložena k placení v místě, kam byla umístěna, a není-li placeno, že tam má býti protestována. K zachování směnečného práva proti prvžalovanému jako akceptantu bylo tedy podle tohoto zákonného ustanovení zapotřebí protestu, což se však nestalo.

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

V dovolacím řízení jde jen o námitku žalovaného, opřenu o výklad § 39 směn. zák. Jde jen o otázku, zda směnečné právo zaniklo proti žalovanému jako příjemci směnky tím, že směnka nebyla proti němu protestována. Odvolací soud má za to, že se tak stalo, opíraje svůj názor o § 39 (1) směn. zák. Dovolací soud jest opačného názoru. O ztrátě směnečného práva proti příjemci pro opomenutí včasné protestace při neplacení mluví jen odstavec (2) § 39, což potvrzuje výslovně § 40 směn. zák., podle něhož k zachování směnečného práva proti příjemci není třeba protestace, vyjímajíc případ § 39 (2) [tudíž ne odst. (1)], t. j. případ, že jako domiciliát jest udána osoba jiná než majitel směnky. Toho však není u žalobní směnky, jež je domicilována doložkou »Splatno v Olomouci«. Nebylo proto třeba protestace k zachování směnečného práva proti příjemci. § 39 (1) stanoví sice, kde má domicilovaná směnka býti předložena k placení a po případě i protestována. Právní účín opomenutí včasné protestace je však co do příjemce stanoven teprve v odstavci druhém a v tomto je ztráta směnečného práva proti příjemci omezena na jediný případ vytčený v první větě téhož odstavce. Vzhledem k tomu nezáleží na právním účínu doložky »bez protestu« připojené vzadu na směnce.

Čís. 8995.

Pensijní pojištění.

Nepřihlásil-li zaměstnavatel zaměstnance k pensijnímu pojištění za platnosti zákona ze dne 16. prosince 1906, čís. 1 ř. zák. na rok 1907, jest mu práv náhradou škody.

(Rozh. ze dne 27. května 1929, Rv I 917/28.)

Žalobce, bývalý úředník žalovaného, domáhal se na něm náhrady škody, protože ho žalovaný nepřihlásil k pensijnímu pojištění. O b a

n i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Podle § 64 jak v doslovu zákona čís. 1/07, tak i v doslovu čís. nař. čís. 138/14, jež vstoupilo v platnost v době, kdy byl žalobce ve službách Bernarda G-a, mohla býti pojistná povinnost zaměstnavatelova splněna i pojištěním zaměstnancovým u náhradního ústavu, ale toto pojištění musil provést zaměstnavatel, jenž měl ovšem důsledkem toho platiti i pojistné. Proto, kdyby tu byla, jak žalovaný tvrdí, úmluva žalobce s Bernardem G-em, že žalobce dá se pojistiti u Jednoty česk. soukr. úředníků a že důsledkem toho nemá býti pojištěn u Všeob. pens. ústavu, byla by neplatnou podle § 79 zák., poněvadž přihlášku k náhradnímu pojištění měl podati zaměstnavatel, nikoli zaměstnanec. Žalobce byl sice podle § 73 zák. oprávněn učiniti sám ohlášku u Všeob. pens. ústavu, leč nebyl k tomu povinen, a důsledky, že nebyl ohlášen k pojištění, stíhají jen zaměstnavatele. Proto neprávem shledává žalovaný zavinění žalobce v tom, že, přestav platiti příspěvky Jednotě a přestav býti u ní pojištěn, nezpravil o tom svého zaměstnavatele. Pouhou domněnkou jest tvrzení žalovaného, že by byl v tomto případě přihlásil žalobce k pojištění u Všeob. pens. ústavu, a, i kdyby bylo správným, nemohlo by míti vliv na výsledek sporu z důvodů již uvedených. Rovněž nesprávnými jsou vývody žalovaného, že neručí jako dědic Bernarda G-a za to, že tento opomenul přihlásiti žalobce k pojištění, poněvadž prý tu jde o následek trestného činu ve smyslu § 82 zák., jenž prý dědice nestihá. Nejde o to, by trest, jenž měl stihnouti Bernarda G-a, nesl žalovaný. Žalobní nárok neodvozuje se z trestného činu, nýbrž ze zanedbání povinnosti, kterou ukládal zákon Bernardu G-ovi, kteréžto zanedbání mohlo míti za další následek i jeho potrestání. Podle § 1294 obč. zák. netřeba k nároku na náhradu škody ani zlého úmyslu ani hrubé nedbalosti, stačí i pouhé opomenutí, nedopatření, ovšem zaviněné. Proto nelze mluvit ani o tom, že se žalobce vzdal úmluvou s Bernardem G-em proti jeho pozůstalosti nároků, jež nyní uplatňuje ve sporu. Důsledkem neplatnosti této tvrzené smlouvy mezi nimi jest lhostejno, přihlásil-li se původně žalobce k pensijnímu pojištění u Jednoty, a není řízení neúplným proto, že nebyl o tom proveden důkaz.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Pokud jde o posouzení věci po stránce právní, nevyvrátil dovolatel v ničem správné důvody odvolacího soudu. Zákonem ze dne 16. prosince 1906, čís. 1 ř. zák. z roku 1907 bylo zavedeno obligatorní pensijní pojištění zřízců tam uvedených a bylo povinností Bernarda G-a jako zaměstnavatele, by žalobce od 1. ledna 1909, kdy zákon nabyl účinnosti, přihlásil u Všeobecného pensijního ústavu (§ 73 (1) uv. zák.). Povinnost pojišťovací mohl ovšem Bernard G. splniti také tím, že by byl přihlásil žalobce u ústavu náhradního ve smyslu § 64 pens. zák., ale, že tak učinil, nebylo žalovaným tvrzeno. Domnělá úmluva, která podle tvrzení žalovaného mezi žalobcem a Bernardem G-em ve pří-

čině pensijního pojištění u »Jednoty českých soukromých úředníků« byla ujednána, nemá ve sporu významu, ano z ní neplyne, že Bernard G. splnil povinnost z § 64 pens. zák. proň vyplývající. O žalobcově spoluzavinění nemůže býti řeči, ježto bylo povinností Bernarda G-a star., by sám žalobce k pensijnímu pojištění přihlásil a pensijní příspěvky náhradnímu ústavu odváděl. Opomenutí těchto povinností zakládá závazek k náhradě škody, jež žalobci vznikla nepřihlášením u zemské úřadovny všeobecného pensijního ústavu, pokud se týče zánikem pojištění u náhradního ústavu. Této škodě mohl a měl Bernard G. předejít ještě po vydání císařského nařízení ze dne 26. června 1914, čís. 138 ř. zák. tím, že by byl žalobce u zemské úřadovny všeobecného pensijního ústavu v tříměsíční lhůtě v § 73 (7) tohoto císařského nařízení stanovené, t. j. od 1. října 1914 do 31. prosince 1914 dodatečně přihlásil. Bernard G. opomenul však i tuto dodatečnou přihlášku, nenapravit tudíž svá dřívější opomenutí a tím znova zavinil, že služební doba žalobcova ode dne 1. ledna 1909, kdy zákon čís. 1/1907 ř. zák. nabyl účinnosti, nemohla býti žalobci započítána do čekací doby k dosažení nároku na invalidní rentu (§ 8 odst. (4) a (7), § 73 odst. (7) cíl. nař. čís. 138/14 ř. zák.). Předpis § 79 pens. zák., jehož obsah dovolatel správně uvádí, platil již podle zákona ze dne 16. prosince 1906, čís. 1 ř. zák. z roku 1907 v původním doslovu a činil by tudíž shora uvedenou úmluvu neplatnou, neboť na základě příslušných údajů žalovaného nutno míti za to, že se úmluva mohla vztahovati jen na pojištění u všeobecného ústavu pensijního podle tohoto zákona.

Čís. 8996.

Pro firmu podniku, jehož předmětem jest výroba a prodej patentovaných aparátů, strojů a k tomu náležejících součástek, není vhodným a přípustným firemní dodatek »Patenta«.

(Rozh. ze dne 29. května 1929, R I 340/29.)

Opověď firmy »Patenta, komanditní společnost H. S. a Co. v T.« vrátil rejstříkový soud k doplnění (k opravě) mimo jiné v tom směru, by bylo z firmy vypuštěno slovo »Patenta«. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Nelze sice přisvědčiti právnímu názoru rekursního soudu, že firemní dodatek »Patenta« jest s hlediska zásady pravdivosti firmy nepřipustným proto, že není dána jistota, že opovídatelé budou pod zvolenou firmou obchodovati jen s předměty chráněnými patentem. Pro posouzení přípustnosti znění firmy jest rozhodným stav v době opovědi, pokud se týče vydání usnesení ji vyřizujícího. Leč dodatek »Patenta« nevy-